

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över "För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd" (SOU 2017:1)

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har fått möjlighet att yttra sig över rubricerade remiss, ert diarienummer N2017/00222/HL. SUHF lämnar nedan några kommentarer på avsnitt 4 som behandlar kompetensförsörjning och hänvisar i övrigt till vad våra medlemmar anför i sina respektive remissvar.

Kommentarer

Utredningen konstaterar att tillgången till högre utbildning är viktig för landsbygdens utveckling i allmänhet och för både näringslivets och den offentliga sektorns långsiktiga utvecklingsmöjligheter. Ett delmål i den sammanhållna landsbygdspolitiken har också formulerats som *att utbildningssystemet säkerställer kompetensförsörjningen och ökar tillgängligheten till högre utbildning i hela landet*. I anslutning till detta delmål ges ett antal förslag som berör universitet och högskolor.

- 1) SUHF avvisar förslaget om att universitet och högskolor ges i uppdrag att öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet genom ett förtydligande om detta i Högskolelagen samt som en del i regeringens styrning av lärosätena (avsnitt 4.2).

Det är inte klart uttalat vad detta innebär för exempelvis lärosätenas nuvarande lokaliseringssorter. Inte heller framgår det vilket underlag som förslaget grundar sig på. Det förtjänar dock att påpekas att all utbildning som ges inom ramen för det statliga uppdraget är öppen för alla att söka och det innebär att det inte nödvändigtvis är så att utbildningens lokalisering med automatik löser den ortens kompetensförsörjningsproblematik.

- 2) SUHF avvisar förslaget om att regeringen ska se över indikatorerna inom resurstilldelningssystemet i syfte att göra utbildningarna mer relevanta för den lokala arbetsmarknaden (avsnitt 4.2).

Det är högst oklart hur en sådan indikator skulle kunna utformas och det saknas resonemang kring detta. Dessutom har regeringen redan aviserat en utredning om resursfördelning som bör ges företräde före detta förslag.

- 3) I avsnitt 4.3 förs ett resonemang om betydelsen av lärcentra i de kommuner som saknar tillgång till högre utbildning och om svårigheterna att skapa hållbara samarbeten mellan lärosäten och lokala lärcentra. SUHF ser positivt på att det skapas en långsiktig finansiering för lärcentra.

I argumentationen för detta skriver man att lärosätena alltför enkelt kan bortse från behoven av decentraliserad utbildning och enbart bygga upp sitt utbud utifrån den egna verksamhetens behov och lärosätets strategier. SUHF menar att det egna lärosätets strategier med självklarhet måste vara utgångspunkten även för samverkan med lärcentra. Att hävda någon annan princip vore att gravt missförstå komplexiteten i den verksamhet som universitet och högskolor bedriver. Det bör snarare vara en ambition för politiken att skapa förutsättningar för ett ömsesidigt intresse för samarbete mellan lärosäten och lärcentra snarare än att medelst detaljregleringar besluta i vilka kommuner som varje lärosäte ska erbjuda utbildningsplatser.

För att uppnå detta kan det övervägas om inte särskilda resurser även bör tillföras de lärosäten som önskar bygga upp långsiktiga och högkvalitativa samarbeten med lärcentra runt om i landet som ett komplement till satsningen på lärcentran som föreslås i betänkandet.

Enligt uppdrag

Anders Söderholm
generalsekreterare